

RAN-1901130402050001
M. A. (Sem.-II) Examination April - 2026
મહાભારત – વિરાટપર્વ (Puran & History) (Paper - X)
વિરાટપર્વ (અ. 1-23)
[Total Marks: 50]

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: Student's Signature
--	--

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) 10

Give the Answer in briefly of following Questions. (Any Five) 10

1. 'મહાભારત' શબ્દનો અર્થ સમજાવો.
1. Explain the meaning of 'Mahabharat'?
2. મહાભારતની રચનામાં કોણ લેખક (લેહીયા) અને કોણ વાર્તાકાર હતા?
2. Who was the writer (scribe) and who was Narrator in the creation of Mahabharata?
3. રસોઈશાળાનાં અધ્યક્ષની સાથે ભીમે પોતાની કઈ-કઈ લાયકાત વિરાજરાજાને જણાવી?
3. What qualification did Bhim mention to king Virat for the position of Head of Kitchen?
4. કીચક પાસે જતી વખતે સૈરન્દ્રીએ મનમાં શો સંકલ્પ કર્યો?
4. What resolution did Sairandhari make in her mind while going to Kichak?
5. સૈરન્દ્રીએ મિલન માટે કીચકને કયા સ્થળે બોલાવ્યો? શા માટે?
5. Where did Sairandhari call Keechak to meet her? Why?
6. ભીમે કુલ કેટલા કીચકોની હત્યા કરી?
6. How many Keechaks in total did Bhima kill?
7. સુદેશ્ના કોણ હતી?
7. Who was Sudeshna?

પ્ર. 2.(અ) નીચેના શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો (ગમે તે બે) 08

(a) Explain the Shloka with Translation. (Any two) 08

1. શૂરોડસ્મીતિ ન ઘ્વતઃ સ્યાદ્ બુદ્ધિમાનિતિ વા પુનઃ ।
પ્રિયમેવાચરન્ રાજઃ પ્રિયો ભવતિ ભોગવાન્ ॥
2. દદામિ તે હન્ત વરંયમિચ્છસિ પ્રશાધિ મત્સ્યાન્વશગો હ્યહં તવ ।
પ્રિયા હિ ધૂર્તા મમ દેવિનઃ સદા ભવાંશ્ચ દેવોપમ રાજ્યમર્હતિ ॥

3. नाऽस्मि लभ्या विराटेन न चान्येन कथंचन ।
गन्धर्वाः पतयो मह्यं युवानः पतश्च भामिनी ॥
4. अश्वानां प्रकृतिं वेध्नि विनय चापि सर्वशः ।
दृष्टानां प्रतिपत्तिं च कृत्स्नं चैव चिहिस्तिम् ॥

(બ) નીચેના શ્લોકો સમજાવો. (કોઈ એક)

05

(b) Explain shloka with Translation (Any one)

05

1. અન્તર્મહી વા યદિ વોર્ધ્વમૂત્પતેઃ સમુદ્રપારં યદિ વા પ્રધાવસિઃ ।
તથાયિ તેષાં ન વિમોક્ષમર્હસિ પ્રમાધિનો દેવસુતા હિ મે વશઃ ॥
2. સર્વશ્વેતેવ માહેયી વને જાતા ત્રિહાયિની ।
ઉપાતિષ્ઠત પાશ્ચાલી વાશિતેવ મહાગજમ્ ॥

પ્ર. 3. મહાભારત ગ્રંથ અને તેના કર્તા વ્યાસનો વિસ્તૃત પરિચય આપો.

13

Give The Intro in detail of Mahabharat granth and its Narrator - Vyas.

13

અથવા/OR

પ્ર. 3. ટૂંકનોંધ લખો.

13

Write Short Note.

13

1. અજ્ઞાતવાસનું આયોજન
1. Planning Of the Agyatvas.
2. જિમૂતવધ પ્રસંગ
2. The Incident of Jimut-vadh [the killing of Jimut]

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

14

Write Short Note. (Any Two)

14

1. યુધિષ્ઠિરનું પાત્ર
1. Character of Yudhishtir
2. ધૌમ્યઋષિએ આપેલ ઉપદેશ
2. The Teaching/Advice given by Dhaumya Rishi.
3. કીચકની કામલોલુપતા
3. The Lustful Nature (Lustfulness) of Keechak.
4. મહાભારતના સંસ્કરણો
4. The Various Editions (Versions) of Mahabharat.